

NYE VARIANTEN

Medlemsblad for Farsund Filatelist Forening

STIFTET 03.10.67

Nr. 2 - 2017

Årgang: 49

Møtested: "Husan"

(opp en trapp og inn en dør – og opp mange trapper).

Mandag hver 14. dag i "vinterhalvåret").

Farsund Filatelist Forening, Postboks 146, 4551 Farsund

Bank: 3070.20.36611

Formann	Lloyd Frestad	91624076	lloyd.frestad@farsund.kommune.no
Nestformann	Hilde Skeime	95949868	k-biske@online.no
Sekretær	Erling Knustad	99736177	eknusta@online.no
Styremedlem	Harald Samuelsen	41323817	harald.samuelsen@gmail.com
Styremedlem	Kjell Berntsen	99591511	keb13@online.no
Varamann1	Karl Johansen	98252467	karlhenj@online.no
Varamann2	Kjell Birkrem	95071503	kjell.birkrem@vabb.no
Bytteleder	Bjørn Vik	46622685	bjorn_m_vik@hotmail.com
Kasserer	Harald Samuelsen	41323817	harald.samuelsen@gmail.com

INNHold

Styret	1
Formannens hjørne	2
Fra redaksjonen	3
Møteprogram 2018	3
Jubileumsboka – til ettertanke	4
Rettelse	5
Undring	6
FFF 50 år – de første årene 1967-1969	7
Det samler jeg også på: Irske «prestisjehefter»	13
Hjelp	16
Juryens beretning for Lister 2017	17
Resultater Lister 2017	18
Publikumsprisen	21
Nordia 2017, Tromsø 2017 og Postex 2017	22
S/S Conte Biancamano	22
Postranet ved Lyngdalsfjorden	26

FORMANNENS HJØRNE

Da ble det et nytt nummer av «Varianten» igjen, og det er det mange som gleder seg over. Da forrige redaktør ikke ville mer, så det lenge mørkt ut for bladets fremtid. Folk stod ikke direkte i kø for å skrive artikler, og det virket som at interessen var sånn passe.

Men så var det et par ildsjeler som tok litt tak i dette, og klarte å få folk til å skrive litt. Dermed kommer nummer to av denne årgang.

For et år siden var det ikke mange som trodde at det ville utgis flere nummer av dette tidsskrift. Flere dyktige folk skal takkes for at «Varianten» lever videre. For at ingen skal glemmes vil jeg bare si takk til alle som har bidratt til dette nummer, og ønske alle lesere en fin advent tid / julefeiring . Mvh.Lloyd

Så ble det en nummer 2 utgave av «Nye Varianten» for 2017. I nummer 1 skrev jeg årgang 48 det skulle være 49, vi fikk en mail fra Nationalbibloteket om vi ikke hadde skrevet feil og det stemte, Klubben hadde 50 års jubileum i år og Varianten er 50 år i 2018, den hadde et opphold på 1 år. Det har vært god tilgang på det skrevne ord denne gangen så vi slapp å mase for mye. Vi har også hatt godt oppmøte på klubbkveldene og vi har det kjekt, personlig så gleder jeg meg til hver gang. Mail til redaksjonen: redaksjonen@farsundff.no

Mail til klubben: post@farsundff.no

Frimerker til Juleposten

Skal du sende Julepost i år?

Hvorfor ikke bruke frimerker svært få andre
skal bruke?

**FFF selger nå restopplaget av PF'er innkjøpt til LISTER
2017**

til pålydende, **kr. 13,00** pr.stk

Mangler du stempla konvolutter utgitt i forbindelse med
LISTER 2017.

Restopplag **kr. 20,00** pr. konvolutt. Kontakt kasserer
program vinter/vår 2018

15. januar 2018 kl.19.00	09. april 2018 kl. 19.00
29. januar 2018 kl.19.00	16. april 2018 kl. 19.00
2. til 4. februar 2018 Danmarkstur	30. april 2018 kl. 19.00
12. februar 2018 kl.19.00	14.mai 2018 kl. 19.00
26. februar 2018 kl.19.00 (Årsmøte)	28. mai 2018 kl. 19.00
12. mars 2018 kl.19.00	11. juni 2018 kl. 19.00
26. mars 2018 kl.19.00	

JUBILEUMSBOKA – til ettertanke

av Haraad Samuelsen

Til Årsmøtet i 2014 fikk jeg et uventet oppdrag, jeg ble forespurt om å påta meg vervet som styremedlem i FFF. Jeg takket ja – og ble valgt. I første styreperiode kom det fram at FFF nærmet seg 50 år i 2017, samme år som det «tradisjonelt» skulle være frimerkeutstilling. Fra styreverv i andre organisasjoner har jeg vært med på å utgi «jubileumsbøker», og jeg foreslo, høsten 2014, for styret å sette ned en redaksjonskomité til en Jubileumsbok. Styret var positiv, men noen komité ble ikke vedtatt nedsatt.

Høsten 2015 «oppdaget» jeg at det bare var under 2 år igjen til jubiléet – og med redigering, layout og trykking var det bare 1 år igjen før manuset måtte være ferdig. Jeg kontaktet Terje Skjoldal og Torrey Nilsen for å få medlemmer til komitéen. Erling Knustad kom også til - og vi ble en komité på 4 stykker. Forslag til komité ble fremmet for styret og godkjent.

Vi startet arbeidet samme høst og begynte å samle stoff. For å gjøre boken mer spennende enn en historiebok oppfordret vi medlemmene i FFF til å bidra, men til nå uten å ha utløst den store «skrivekløen». Årsmøtet i 2016 og 2017 satte av midler til utgivelse av boken.

På Årsmøtet i 2017 ble det en stor diskusjon om boken skulle utgis, noe som overrasket meg. Jeg trodde det ville være i medlemmenes interesse å få nedskrevet FFF's historie. I ettertid, etter å ha «luftet» min frustrasjon med flere medlemmer, har jeg kommet til at mye av «motstanden» skyldes kommunikasjonssvikt. Jeg snakket om «boka», fordi formatet 17x24 cm (som Utstillingskatalogen) er et «bokformat». Om det skulle bli «stive» eller «myke» (hefte) permer anså jeg som uvesentlig, da det bør være antall sider (og pris) til det ferdige produkt som bør avgjøre det. Når jeg snakket om «bok» har jeg tydeligvis kommunisert «med stiv perm», selv om det ikke var det jeg mente.

Men et budskap er ikke formidlet på rett måte før mottaker har forstått hva som menes. Jeg må bare godta det.

Hvor står så boken i dag? Svaret er at den ikke blir utgitt. Og årsaken er ikke «motstand mot prosjektet». Samme høst som bokkomitéen startet sitt arbeide, ble også Utstillingskomitéen for LISTER 2017 nedsatt. I den komitéen ble også 3 medlemmer fra bokkomitéen oppnevnt, nemlig Torrey, Erling og jeg.

En periode gikk det greit å sitte i begge komitéene, men på et gitt tidspunkt ble tiden for knapp. Vi måtte velge hva tiden skulle brukes til. For FFF's omdømme var utstillingen viktigere enn boka og den komitéen ble prioritert.

Nå er utstillingen over – og også jubiléet. Så da er i grunnen hensikten med boka «forsvunnet» og komitéen har meddelt styret at den er avviklet. Trist men sant.

Det stoffet som er samlet av komitéen, vil bli publisert i noen nummer av NYE VARIANTEN framover.

Første bolk et annet sted i bladet.

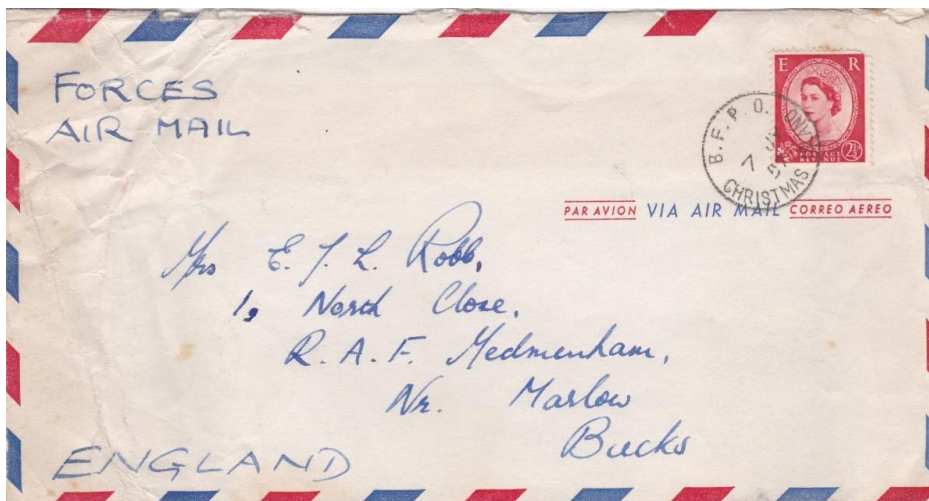
Rettelse.

I Nye Varianten nr. 1-2017 hadde jeg skrevet en artikkel om Christmas Island med bakgrunn i et brev stemplet «B.F.P.O. Christmas I land 7 JY 57». Jeg antok feilaktig at dette var Christmas Island i Det indiske hav.

Per-Arno Hansen, Bekkestua har skrevet en korreksjon til meg på artikkelen og med hans tillatelse gjengir jeg deler av denne: «Konvolutten er ikke fra Christmas Island i Det indiske hav men fra Christmas Island i Stillehavet, nå kjent som øya Kiritimati i landet Kiribati, tidligere Gilbert and Ellice islands. Øya har en interessant filatelistisk historie; Lokal utgave, Gilbert and Ellice utgaver, amerikansk base under andre verdenskrig, amerikanske utgaver, engelske og amerikanske baser under

atomprøvesprengninger på 1950-tallet; engelske og amerikanske utgaver, og så Kiribati-utgaver.»

Jeg avsluttet min forrige artikkel med følgende: «Om frimerkesamling er lærerikt ?»
Ja, det kan jeg skrive under på og hjertelig takk til Per-Arno Hansen for

tilbakemeldingen. Moro å se at Nye Varianten også leses av frimerkeinteresserte utenfor Farsund Filatelist Forening.

Torrey Nilsen

Undring

Vet du at Posten Norge fremdeles utgir frimerker som ikke er på rull? Ja, postverket gjør faktisk det! Det jeg undres over er at opplaget er ganske stort til tross for at frimerkene er forbeholdt de som bor i de større norske byer. De utgis i alle fall ikke i PiB.

Når frimerkene kun utgis i de få byene som fortsatt har postkontor – kan jeg da ta disse med i min «bypost»-samling?

Selv om frimerkene kommer i store opplag, må de i framtiden bli virkelig sjeldne og dyre - stemplet i normal postforsendelse. For i følge Posten sendes det mindre og mindre brevpost i dette landet – og med få distribusjonssteder må det bli lite men dyre tilbud av ordinære poststemplede eksemplarer.

Med postverkets nåværende utgivelsespolitikk hadde det kanskje vært nok med 2-3 ark pr postkontor – tross alt er det jo relativt få frimerkesamlere i hver av disse byene med eget postkontor.

FFF 50 år

De første årene – 1967 til 1969

I februar 1964 stod det å lese i Farsunds Avis:

Eilert Sundt fra Farsund motiv på nytt frimerke. Sendes ut i anledning av Oslo Arbeidersamfunds 100 års jubileum. Skippersønnen fra Farsund, teologen og vitenskapsmannen Eilert Sundt er blitt kalt verdens første sosiolog. I bortimot 20 år drev han systematisk samfundsforskning med offentlig støtte. Det var også han som i 1864 stiftet Kristiania Arbeider samfund, som snart ble et viktig samlingspunkt for livlige kulturelle, sosiale og politiske brytninger i slutten av forrige århundre.

Dette var kanskje ord som festet seg hos noen frimerkeinteresserte i Farsunds-distriktet. Og som noen år senere gjorde at følgende notis stod å lese i samme avis:

2.9.1967: Plan for filatelistklubb i Farsund. Første punkt på dagsordenen er å få kartlagt interessen. I et intervju med Gunnar Loshamn peker han på en rekke fordeler ve å stå tilsluttet en fast organisasjon.

Det er tydelig at notisen har truffet «hjertet» hos noen flere – og at interessen var stor nok til at en annonse ble laget og stod på trykk 2.9.1967 og 4.9.1967 i Farsunds Avis:

Frimerkesamlere! Det er nå planer om en filatelisklubb i Farsund. Interesserte kan møte i Farsunds Avis redaksjon onsdag førstkommende kl 19.00.

At annonsene bar fruktes, kan leses i samme avis 8.9.1967:

Filatelist-klubb startet i Farsund (6.9.67) . Gunnar Loshamn formann i interimstyre.

Interimstyret i Farsund Filatelistklubb. Fra venstre: Karleiv Kristiansen, Sverre Martin Reinertsen, Gunnar Loshamn og Arne Torp. Sittende: Laila Hellang og bytteleder Andreas E. Wathne.

Interimstyret har jobbet aktivt, for allerede 9.9.1967 kunne følgende leses i avisen: *Filatelistforeningen dannes offisielt. Den nystartede frimerkeforeningen i Farsund – eller Farsund Filatelistforening som styret vil foreslå som offisielt*

navn. Førstkommende tirsdag skal det holdes ordinær generalforsamling. På orienteringsmøtet møtte det nærmere 30 aktive samlere.

Og 29.9.1967 kom følgende annonse:

Farsund Filatelistforening avholder generalforsamling på Husan tirsdag 3. oktober klokken 19.30. Alle frimerkeinteresserte velkommen.

Farsunds Avis har hatt en frimerkeinteressert journalist på denne tiden, for 4.10.1967 vartet avisen opp med følgende notis:

Generalforsamling i frimerke-klubben Den nystartede frimerkeklubben holdt tirsdag kveld generalforsamling på Husan. På møtet der det første styret ble valgt ble det bestemt at klubben skal tilsluttes Norges Filatelistforbund og at navnet på den lokale avdelingen blir Farsund Filatelistforening.

Det var en aktiv gjeng som utgjorde det nye styret, for 4.11.1967 ble det annonsert for å få medlemmer til foreningen:

Farsund Filatelistforening har møte på Husan mandag kl. 20.00 Samlinger og byttemerker medtas.

For en nystartet forening er det viktig å få nye medlemmer og hvor er det viktig å skape frimerkeinteresse – jo, selvfølgelig hos ungdommen. Hvordan få tak i disse? Med en utstilling kanskje?

Hvorfor ikke. Den 25.9.1968 kunne man lese i Farsunds Avis:

Filatelistforeningen arrangerer juniorutstilling 16. og 17. november. Utstillingen vil bli holdt i festsalen på Husan

Dr. Moe ga en orientering om utstillingen i Farsund under Filatelist-foreningens medlemsmøte tirsdag. Til venstre dr. Moe, form. Gunnar Loshamn og Per Dahl Pedersen.

Avisen fulgte opp 28.10.1968:

JUFA 68. Man venter storinnrykk til frimerkeutstillingen på Husan. Forbundssekretær Odd Grahn har meldt sin ankomst. «De fire trær» blir utstillingens eget stempel. JUFA er betegnelsen for den tidligere omtalte regionale juniorutstillingen for Sørlandet som skal holdes på Husan i dagene 16. og 17. november. Det blir til sammen 13 utstillere, derav 4 fra Farsund. Utstillingen har eget stempel og motivet for dette blir Farsunds gamle byvåpen, de fire trær. Det vil bli dommeravgjørelse om beste utstillere, og juryen skal bestå av Bjørn Moe og Einar Simonsen fra Kristiansand og Gunnar Loshamn fra Farsund. Det forventes storinnrykk til denne utstillingen. Kristiansand kommer til å arrangere billigtur med Sørlandsruta og dessuten sette opp en hel del privatbiler for å komme til Farsund. Også fra Flekkefjord forventer man mange besøkende.

Og en liten notis 13.11.1968:

En stigende interesse for frimerkesamling. 20 prosent økning i Postverkets salg til filatelistene.

FFF's satsing på juniorene med egen utstilling, ble et ypperlig arrangement. Det stod å lese i Farsunds Avis 18.11.1968:

Stor interesse for JUFA 68. Nærmere 1000 konvolutter utstedt med utstillingens stempel. Resultat av bedømmelsen: 3 samlinger fikk forsølvet bronsemedalje, tilhørende Alf Arian Loshamn, Farsund, Øystein Holte, Kristiansand og Torrey Nilsen, Farsund. Videre fikk 3 samlinger bronsemedalje, tilhørende Terje Tellefsen, Farsund, Ernst-Martin Albrechtsen, Farsund og Bjørn Erik Moe, Kristiansand. 2 samlinger fikk diplom, tilhørende Egil Skogestad, Flekkefjord og Jan Erik Tharaldsen, Kristiansand. Juryen i aksjon. Fra høyre Gunnar Loshamn, dr. Bjørn Moe, juryens formann og Einar Simonsen.

Utstillingen økte også interessen for junior-filateli, for allerede 18.11.1968 avisen kunne fortelle: *Ny junioravdeling i Farsund Filatelistforening.*

FarsundsAvis liker frimerkestoff, for samme dag, 18.11.1968 kunne avisen fortelle:

Gunnar Loshamn gjenvalgt som formann i Farsund Filatelistforening. Nestformann Sverre Martin Reinertsen, kasserer Arne Torp, sekretær Torbjørn Larsson-Fedde.

At junioravdelingen var kommet for å bli kunne FarsundsAvis fortelle .2.1969: *Spontan oppslutning om Farsund Filatelistforenings yngresgruppe. Møte på Husan hver 14. dag.*

Bytting
av

frimerker og sammenligning av samlinger går inn i hvert eneste juniormøte. Her sitter Tolleif Abrahamsen og Svein Isaksen i dyp konsentrasjon over albumene.

FFF's juniorer holdt seg ikke bare til lokale utstillinger, for 11.4.1969 kunne den interesserte leser finne denne notisen i Farsunds Avis:

JUVENTUS 1968 LUXEMBOURG. Stor medaljehøst til Sørlands-filatelistene. 5 av 6 samlinger oppnådde bronsemedaljer. Deltakere fra 29 land med over

500deltakere. Derav 6 fra Sørlandet – 5 fra Kristiansand og 1 fra Farsund. Alf Arian Loshamn som fikk bronsemedalje.

Mer i neste nummer

Det samler jeg også på: Irske «prestisjehefter»

Av: Odd Arve Kvinnesland

Etter hvert har mine samleområder vokst en smule for å si det mildt. Det blir stagnasjon på noen og da er det lett for å finne noe annet som er «kjekt å ha».

Slik er det også med meg. Som «skapsamler» av Irland så var det med i en lot jeg kjøpte for noen år siden med også frimerkehefter. Blant disse var det også noen «prestisjehefter» som ble lagt i en skoeske en tid, for så å bli funnet fram igjen for et par år siden. Etter å ha sett over disse så ble jeg litt fasinert av dem. Foruten å inneholde miniark av merkene i heftene, og med ulike motiv i marginen, så var det også en svært informativ tekst som fortalte om bakgrunnen for

motivene, og historier knyttet til disse. Slik at etter å ha sjekket hvor mange som var utkommet så forsøkte jeg å skaffe meg de som jeg manglet og de nye som var utkommet.

Prestisjehefter var det vel det engelske postvesen som

FIGUR 1. IRLANDS FØRSTE PRISTISJEHEFTE FRA 1989

var ført ute med, og senere har flere land «hengt seg på» dette.

Litt om heftene: Det første «prestisjeheftet» fra Irland ble utgitt 15. juni 1989. «Ireland`s Golden Age» var tittelen på dette, i alle fall på omslaget. I

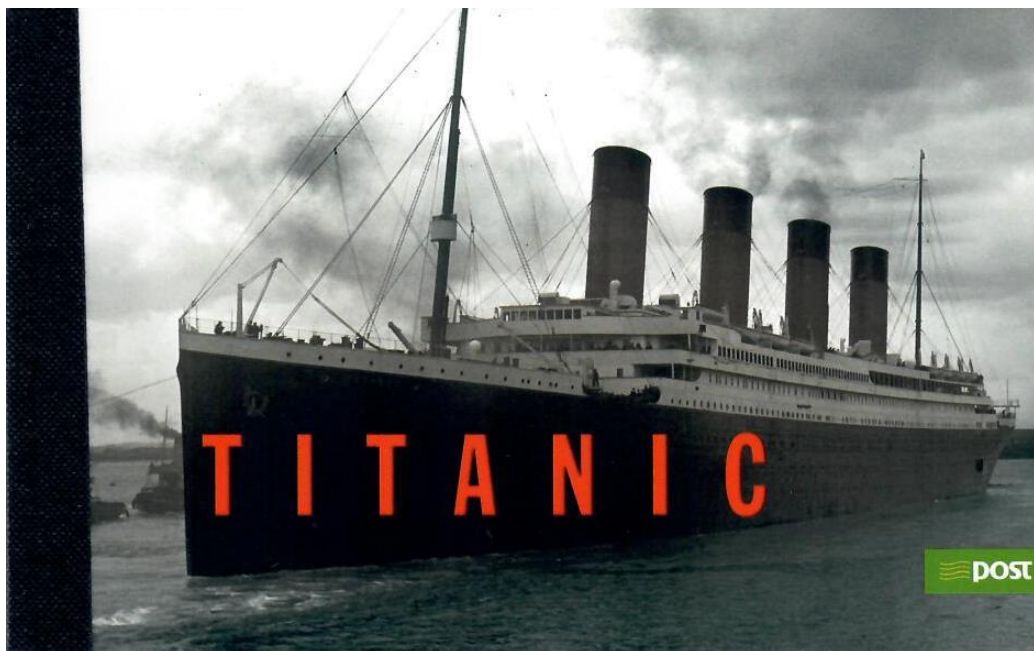
«Hibernian Handbook and Catalogue» of Ireland» har det fått tittelen «Death Anniv. of Saints Kilian, Totan and Colman». Dette er navnet på tre misjonærer som ble martyrer etter en mislykket misjonering til Tyskland for 1300 år siden. Dette står også å lese på engelsk og

gælisk (Irsk) i heftet. På ca. 14 sider inkl tekst på miniarkene blir historien fortalt. Slik at heftet (og de

etterfølgende) er som små bøker. Opplaget vet jeg ikke, men det har nok vært en del for samme år ble hefteomslaget overtrykt med teksten «Philexfrance 89» eller «World Stamp Expo 89» og solgt fra det Irske Postvesen sin stand under denne frimerkeutstillingen. Det neste heftet kom i 1990, 3 mai. Og hadde tittelen «Ireland`s Postage, a History» Her blir som tittelen sier, historien om det irske postvesen fortalt, både gjennom tekst, bilder og ikke minst miniarkene som er i heftet. Dette heftet fikk også overtrykk på omslaget til en frimerkeutstilling. «Stamp World London 90». Siden 1990 har det utkommet et prestisjehefte i året. Med titler som: « Maritime Fishing Fleet», «Part of the European Community», «Irish Impressionish» (om irske malere) osv. I 2005 kom et av mine favoritthefter om jernbanen mellom Dublin og Belfast. I 2011 nok et favoritthefte med «Irske nasjonalparker». i 2012 min nr.1 favoritt så langt

FIGUR 2: «MINIARK» FRA HEFTE «IRELAND`S POSTAGE-A HISTORY.

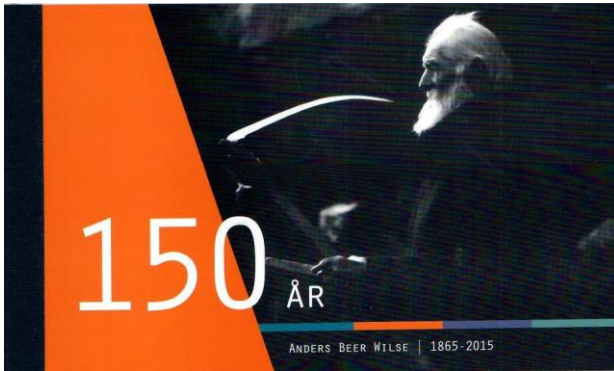
FIGUR 3: MIN FAVORITT: «TITANIC» HEFTE FRA 2012

Hefte om Titanic, skipet som ikke kunne synke. Som kanskje noen vet, så ble Titanic bygg ved et skipsverft i Belfast, som riktig nok ligger i dag i Nord-Irland, men som i 1912 var Irland. (Irland ble uavhengig fra England i 1922)

Totalt er det nå, pr 2017 utkommet 41 ulike prestisjehefter fra Irland + de nevnte to med overtrykk. Prisen ligger på 16 Euro (ca 160 kroner) for det nyeste med tittelen «Urban Street Art» som utkom nå i år.

Oppsummert så er dette er fint samleområde etter mitt syn. Ikke minst utfra at både er frimerker og kunnskap samlet på en grei måte. Miniarkene i heftene finnes kun i disse heftene også, slik at de er derfor en naturlig del av en nyere samling fra f.eks Irland.

Kilder: "Hibernian Handbook and Catalogue of the Postage Stamps of Ireland" 2014. Illustrasjoner fra egen samling.

PS: Nei jeg har ikke glemt Norge. Posten Norge utgir også prestisjehefter. Det første med Kong Harald og Dronning Sonja 75 år» som tema kom i 2012, i et opplag på 12.500 stk, og det siste nå i år med historien om «Norske Biler-pionerer på hjul». Slik at det nå er 6 som er utgitt. På de siste er opplaget 7.000

stk og det er ikke all verden. Men også norske prestisjehefter er et fint område med kvalitetshefter, som f.eks de Irsk å ta vare på.

HJELP

Fra Karl kommer følgende:

Hei lesere av Nye Varianten

Kom over en liten konvolutt med norske posthornmerker hvor det stod "Høyt format". Har prøvd å søke noe informasjon om disse merkene, men har ikke funnet noe klart svar. Sender et bilde av disse 8 merkene. Merket øverst til høyre har "Vanlig format". Noen som har kjennskap til disse merkene?

Spørsmål 2

Hva er dette og evt. fra hvilke land stammer disse fra. Begge merkene har to horisontale linjer med gjennomhullinger.

Adressen til Karl står på forsiden.

JURYENS BERETNING FOR LISTER 2017.09.15

Juryen for Lister 2017 ønsker å gratulerer Farsund Filatelistforening med et vellykket arrangement i Farsund Fjordhotells lokaler. Det er imponerende at en klubb påtar seg å arrangere ikke bare en regional utstilling, der nye utstillere får prøve seg for første gang, men også en nasjonal del, denne gang med 1-rammes format. Spekteret har derfor vært ganske stort fra postkort av Mandal Kirke til portotakster fra Ecuador på 1920 –tallet og Norway in America. Utstillingen gir et godt inntrykk av de mange innfallsvinklne som både førstegangsutstillere og relativt erfarne utstillere viser av interesser og temaer.

Lokalene har vært godt egnet, og juryen har hatt gode arbeidsforhold og i tillegg fått ekstra hjelp fra lokale krefter i klubben. Katalogen for utstillingen har også hatt flotte artikler – selvsagt omkring emigrasjonen til Amerika som det seg hør og bør fra dette området.

Juryen har også hatt til disposisjon en del ærespriser som er gitt til eksponater som har utmerket seg.

For den nasjonale klassen er det delt ut følgende medaljer:

1 gullmedalje, 2 store vermeil, 3 vermeil, 4 sølv, 1 forsølv, 1 bronse og en bronsemedalje.

I den regionale delen der vermeil er høyeste medaljevalør, er det delt ut følgende:

9 vermeilmedaljer, 1 stor sølv, 3 sølv, 2 forsølv, 4 bronse, 2 sølvnåler og 3 bronsenåler.

Juryen har bestått av Ivar Sundsbø (juryens formann), Geir Lunde, Yngve Lundblad og Magne Gabrielsen som alle stiller seg bak de avgjørelsene som er tatt under bedømmelsen. Alle juryens beslutninger er endelige og kan ikke påklages i ettertid.

Farsund 17.9.2017.

Ivar Sundsbø Geir Lunde Yngve Lundblad Magne Gabrielsen

Nasjonal En-ramme utstilling

Ramme nr.	Utstiller		Poeng	Ærespris
-----------	-----------	--	-------	----------

Gull

7	Bjørn Schøyen, Oslo	Luftpost: Eventyreren og Flypioneren Oskar Omdal.	90	Ærespris fra Norsk Filatelistforbund
---	---------------------	---	----	---

Stor vermeil

6	Arvid Løhre, Skedsmo	Posthistorie: Kjeller Flyplass. Virksomhet og hendelser før jetflyenes tidsalder.	82	Ærespris fra Norsk Posthistorisk Selskap
3	Eivind Lund, Grimstad	Posthistorie: Ecuadorian Postal Rates. The first tax period 01.01.1920 – 31.12.1924	81	Ærespris fra Farsund Filatelist Forening

Vermeil

11	Torgeir Nordal, Vest-Telemark	Postkort: Arendal – Treungenbanen	77	Ærespris fra Norsk Filatelistforbund
4	Odd Arve Kvinnesland, Farsund	Posthistorie: Til og fra Hoyerschleuse	77	
12	Ole Georg Nordli, Nordenfjeldske	Postkort: Reklamekort fra Trondheim	75	

Sølv

1	Jon Klemetsen, Bergen	Tradisjonell: Italia. Vittorio Emanuel 3 småformat 1901-27	69	
10	Liv Marion Strømnes, Moss	Åpen klasse: Alf Prøysens, Blåbærtur'n	69	
9	Jon Klemetsen, Bergen	Luftpost: Tsjekkoslovakia luftpost 1930-39	68	
2	Steinar Furunes, Stjørdal	Posthistorie: Pakkepostetiketter fra Sunderland (UK)	67	

Forsølvvet bronse

8	Jon Klemetsen, Bergen	Luftpost: Italia. Vittorio Emanuele 3 Luftpost 1917-34	64	
---	--------------------------	--	----	--

Bronse

5	Jan Fredrik Gundersen, Arendal	Åpen klasse: Våre sjømannshjem i fremmede havner	52	
---	--------------------------------------	--	----	--

Regional utstilling

Ramme nr.	Utstiller		Poeng	Ærespris
--------------	-----------	--	-------	----------

Vermeil

27- 31	Hallvard Slettebø, Stavanger	Posthistorie 2C: Norway in America	83	Norges Filatelistforbunds ærespris
67- 71	Bjørn Gunnar Solås, Kristiansand	Motiv: Mellom Venus og Martin Luther – malerfamilien Cranach	81	Farsund Filatelistforenings ærespris
49- 53	Odd Arve Kvinnesland, Farsund	Posthistorie: Postekspedisjon på kystpostruten, Oslo (Kristiania) – Bergen 1860- 1938	80	Stavanger Frimerkeklubbs ærespris

41-43	Inge Johansen, Moss	Posthistorie: Sykkelen – Dødens budbringer	78	Karmøy Filatelistforenings ærespris
32-36	Petter E. Pedersen, Mandal	Posthistorie: Mandal kommune	78	Mandal Frimerkeklubbs ærespris
37-40	Torgeir Nordal, Vest-Telemark	Posthistorie: Posten i Nissedal 1857-1969	76	
84-86	Jan F. Gundersen, Arendal	Postkort: Kittelsen og Moe	71	Kristiansand Frimerkeklubbs ærespris
44-47	Øyvind Westbø, Arendal	Posthistorie: Danske Trerings Nummerstempler brukt i Slesvig, Holstein og Lauenburg	71	
21-23	Jon Klemetsen, Bergen	Tradisjonell filateli: Tsjekkoslovakia 1929-39	70	

Stor sølv

18-20	Torgeir Moseid, Kristiansand	Tradisjonell filateli: Posthorn Antikva NK. 56-58	69	
-------	------------------------------	---	----	--

Sølv

57-61	Dag Henriksbø, Farsund	Motiv: Norske Idrettsutøvere, fra Rødøymannen til våre dager	64	
75-77	Torrey Seland, Drammen	Åpen klasse: Stille Nacht – Heilige Nacht 1816-2016. Hist. om julesangen Glade Jul – Hellige Jul.	62	
13-17	Erling Knustad, Farsund	Tradisjonell filateli: Fra min Portugal-samling 1853-1933	62	

Forsølvvet bronse

48	Erik Chr. Martens, Stavanger	Posthistorie: Mot Lysere Tider.	55	
88-91	Solveig Hellsten, Mandal	Postkort:	50	

		Jule- og Nyttårskort med Grisen som motiv		
--	--	---	--	--

Bronse

24-26	Torstein Gundersen, Arendal	Posthistorie: Aust-Agder. Stempler på lange tjenestemerker (T9-T28)	49	
54-55	Terje Skjoldal, Farsund	Posthistorie: Posten på sjøen omkring Farsund	48	
92-94	Odin Hellsten, Mandal	Postkort: Mandal Kirke populær som postkortmotiv 1890-1996	44	
83	Carsten Amundsen, Stavanger	Åpen klasse: USA – I tekst og toner	42	

Sølvnål

78-79	Normann Høkaas, Mandal	Åpen klasse: Fra oldtidens seilskip til seilskip med dampmaskin	32	
87	Petter Baust Gundersen, Mandal	Postkort: Hurtigruta fra 1962 til 2017 med kort og P.F.	31	

Bronsenål

72-74	Knut B. Carlsen, Farsund	Motiv: Natur og Miljø	26	
80-82	Ernst Rolf Olsen, Kristiansand	Åpen klasse: To hobbyer forener USA, Filateli – Amatørradio	24	
56	Odin Hellsten, Mandal	Motiv: Ottar H. Johannessen, ikke bare bildekunstner	21	

PUBLIKUMSPRISEN

"Under utstillingen fikk publikum anledning til å stemme på den samlingen de likte best av de totalt 97 samlingene som ble vist. Da stemmene ble talt opp, etter at utstillingen var avsluttet søndag ettermiddag, var det ingen tvil: Det ble flest stemmer til "Blåbærtur'n" av Liv Marion Strømsnes fra Moss Frimerkeklubb. Samlingen beskrev visa "Blåbærtur'n" av Alf Prøysen, hans liv og hvordan han levde da visen ble til. Vi gratulerer en verdig vinner."

NORDIA 2017

Den nordiske frimerkeutstilling i Vejle Danmark, som ble holdt i tidsrommet 27. til 29. okt 2017, hadde to utstillere fra Farsund Filatelist Forening. Gunnar M. Loshamn var invitert til mesterklassen med sin samling Danish West Indians Mail 1754 - April 1st 1879. Som deltaker i mesterklassen ble eksponatet tildelt Stor Gullmedalje. Odd Arve Kvinnesland stilte med sin samling Plebiscit Slesvig 1920 i konkurranseklassen, tradisjonell filateli. Eksponatet oppnådde 78 poeng og stor sølvmedalje.

TROMSØ 2017 og POSTEX 2017

Det har også vært avholdt regional utstilling i Tromsø og en nasjonal kvalifiserings utstillingen samme sted i tidsrommet 7. – 8. okt 2017. Vårt medlem Magne S. B. Gabrielsen oppnådde 78 poeng for sin samling Det Oversjøiske Compagnie and Thoresen & Co i den nasjonal kvalifiseringsutstillingen Postex 2017.

Vi gratulerer alle tre med utmerkelsene og takker dem for at de representerer vår klubb på en fin måte både nasjonalt og internasjonalt.

S/S Conte Biancamano

Av Magne

Da jeg for en god del år siden, fant ut at dette skipet tilhørte det Italienske rederiet Lloyd Sabaudo,

ble brevet bare lagt til side, for da var det luftpost som stod i fokus.

Etter hvert kom jeg over ett par brev til, som var sendt med andre av rederiets skip. Nå jeg nå tar disse brevene frem igjen, er det fordi, at i alle fall dette skipet, har en historie som knytter det til Hong Kong for en periode på ca. 3 år.

Hun ble bygget ved det Skotske verftet til William Beardmore & Co. i Dalmuir, nær Glasgow.

Registrert i Genova, hvor også rederiets hovedkontor lå. Sjø satt 23/4-1925 og gikk jomfruturen fra Genova til New York den 20/11-25. Dette var et skip som var utstyrt med det siste og beste av utstyr og eleganse. På prøveturen ble hun målt til 20 knop. 180 passasjerer på 1. klasse, 220 på 2. klasse, 390 på .økonomi Kl. og 2660 på 3. kl.

Den siste turen hun gjorde for Lloyd Sabaudo rederiet i denne ruten, var 25/11-32. Etter det gikk Lloyd Sabaudo inn, sammen med flere andre rederier, i det som skulle vise seg å bli den berømte Italian Line. Her ble hun satt inn i direkteruten til Syd Amerika. I 1934 finner vi henne igjen som troppetransportskip i forbindelse med forberedelsene til krigen i Ethiopia, hvor hun anløp Massawa noen få ganger. Så gikk det et par år og så ble hun i 1937 overført til Lloyd Triestino, ett annet av

rederiene i Italian Line gruppen og 16. April avgikk hun Trieste for Shanghai, før hun returnerte til Genova for oppgradering. Etter verkstedoppholdet hvor hun nå hadde en kapasitet på 230 passasjerer på 1. klasse, 481 på 2.kl. Og 704 på 3. klasse og en Bruttotonnasjen på 23255GRT., avgikk hun 4. august på sin første

tur Genova – Shanghai, og her kommer vi til den tiden som omfatter fart på Østen, med anløp av både Hong Kong og Shanghai, som er akkurat de to havnene som angår dette brevet.

Hun er også nevnt i en BBC dokumentar (Mountain Men. The Ghosts of K2) som det skipet som fraktet det første teamet, i deres forsøk på å bestige K2 i Himalaya. Men så begynner alvor.

Hun ble overført til Italian Line igjen og satt inn i ruten Genova, Napoli, Panama, Valparaíso og Panama.

I januar 1940 tok hun del i redningsarbeidet av det Italienske passasjerskipet Orazio som var i brann i Middelhavet.

Da Italia gikk med i krigen ble det opplag i Cristóbal, og da Amerika kom med i krigen i desember 1941, ble hun tatt som krigsbytte og ombygd til troppe transportskip ved Cramp Shipbuilding i Philadelphia.

Omdøpt til USS Hermitage, og satt inn i tjeneste 14/8-1942, kunne hun etter ombygging ta opp til 7000 soldater. Bestrykingen var en 127/38 mm og 6 stk. 76/50 mm.

Operasjon TORCH. (Nord Afrika)

Avgikk N.Y. 2/11-42 med 5600 soldater m/m om bord. 6 dager senere ble disse landsatt i Casablanca.

Tilbake i Nordfolk den 11/12, ble det Stillehavet neste.

Med 6000 soldater ombord gikk turen til Noumea, Brisbane, Sydney, Pago Pago og Honolulu, for så å ende opp i San Francisco 2/3-43.

Den 27. mars avgikk hun for Wellington, New Zealand; Melbourne og Bombay. Her tok hun om bord 707 Polske flyktninger, inkludert nesten 100 barn. Ankomst California 25. Juni.

I løpet av det neste året gjorde hun 3 slike turer i det sydlige Stillehavet, med soldater til fronten og flyktninger tilbake til USA. Hun ankom N.Y. 28. mai via Noumea, Goodenough Island og Panama Canal.

Operasjon OVERLORD

Hun avgikk fra N.Y. 16/6-44 med over 6000 mann om bord, de fleste av dem, til invasjonen i Normandie. Anløp Liverpool og Belfast hvor hun kvittet seg med lasten, og var tilbake i NY. 12/7.

Det ble 10 slike turer, de fleste til Le Havre, før krigen var slutt.

Den 8. mai 45 finner vi henne igjen i Le Havre, hvor freden ble feiret sammen med alle andre skip og mannskaper både om bord og i land.

Den 22/11-45 avgikk hun Marseille for N.Y. med 5799 soldater fra både den 12th.

Armored Division og den 629th. Tank Destroyer Battalion om bord. Hun ankom N.Y.

Lørdag 1. desember Pier 88 North River, ved 48th. Street rett rundt middags tid. Da var det JUBEL !!!

Men det var ikke tid for landligge. Allerede den 12/12 avgikk hun for Nagoya, Japan for å hente hjem 6000 veteraner. Ankom Seattle 4/2-46.

Så ble hun overført til Operation Magic Carpet, som ble 3 turer i skyttelfart mellom San Francisco og Marianas for tilbakeføringen av tusenvis av stillehavstropper.

Den 20. august 1946 i San Francisco ble hun tatt ut av tjenesten. Da hadde hun seilt ca. 230,000 Miles og transportert 129,695 passasjerer. Dette inkluderte Amerikanske, Britiske, Australienske, Franske og Nederlandske soldater, så vel som Kinesiske, Amerikanske, Polske og Britiske sivile og Tyske og Italienske krigsfanger.

I 1947 ble skipet overlevert til Italia og oppgradert på Monfalcone i 1948. Hennes gamle navn kom igjen på plass, og med ny baug og ny passasjerkapasitet, 252 1. klasse, 455 i lugar klasse og 893 på økonomi klasse, var hun klar for nye oppgaver.

Det må nevnes at under oppgraderingen ble det inngått ett samarbeid mellom diverse kunstnere i forbindelse med utsmykningen. Malere som Massimo Campigli, Mario Sironi og Roberto Crippa såvell som decor av Gustavo Pulitzer og Gio Ponti. I taket på den store hallen var det skulpturer basert på myten om Jason and The Golden Fleece, av Marcello Mascherini.

Den 14.Juli 1949 ble Conte Biancamano, nå rederiets flaggskip, satt inn i ruten Genoa – Buenos Aires. Her gikk hun frem til den 21. mars 1950, da hun ble overført til Genoa – Naples – Cannes – New York ruten.

26.mars 1960 la hun ut på sin siste tur Genoa, Naples, Barcelona, Lisbon, Halifax og New York og hjem igjen.

Men alt har en slutt, så også for denne skjønnheten. Etter å ha kommet helskinnet gjennom krigen, krysset LINJEN (ekvator) 364 ganger og fraktet 353,836 passasjerer ble hun hogd opp i La Spezia i 1964. Men heldigvis for ettertiden, finnes fremdeles deler av henne, slik som broen, noen 1. klasse lugarer og The Large ballroom. Disse ble demontert og satt opp i paviljongen for fly og skip på The National Museum of Science and Technology , LEONARDO DA VINCI, i Milano.

Kilder:

Norsk Sjøfartsmuseum

Wikipedia

Postranet ved Lyngdalsfjorden

Egil H Thomassen

fra "Budstikka" nr 7 - 2017 Norsk posthistorisk selskap og gjengis med forfatterens tillatelse.

Det er gitt ut ei bok om postran i Norge. I etterordet til boka står det: «*Enkelte oppslag kan ha vært vandrehistorier uten belegg i virkeligheten.* Dette er fortellingen om en vandrehistorie, men den har belegg i virkeligheten.

Hovedpostruta fra 1653 mellom Kristiansand og Stavanger gikk i Vest-Agder over Lyngdal. Ifølge Berrum var det i 1720 et poståpneri i Lyngdal på gården Aarnes, noe senere flyttet til Øvre Berge. Når vi kommer fram til 1808 er navnet på poståpneriet Refsvold i Lyngdal, og i 1855 bare Lyngdal. Ved Kgl.res. 30. juli 1812 ble det igangsatt ukentlig bipost mellom Refsvold og Farsund langs sydsiden av Lyngdalsfjorden. Samtidig ble det opprettet poståpneri i Farsund. Postruta ble i 1852 utvidet til fire ganger ukentlig.

I avisen «Fædrelandet» for 7. desember 1881 er den aktuelle hendelsen beskrevet slik: «Forulykket post. Postfører Hodne, som ankom til Flekkefjord forrige Lørdag med Landposten østenfra, beretter ifølge «Flekkefjord Budstikke» at Biposten fra Farsund til Lyngdal er forulykket Torsdag Aften, idet Postbeforderen med Hest er druknet i Lyngdalsfjorden i Nærheden av Gaarden Omdal ved at kjøre udfor Veien. Fredag

Formiddag opdagede et Fruentimmer at en Hest laa og flød i Søen, og hun underrettede da straks Folk om at noget galt maatte være paaferde. De ankomne fandt at det var Posthesten som var forulykket, og bjergede den vedhængende Kariol og fastsurret Postvæske iland. Det blev derpaa straks foretaget Sokning og fandtes Postbeforderen, der hed Lars Mathias fra Gaarden Rudsjord og en av hans Naboer der havde faaet kjøre med ham paa Hjemveien paa 40 Favne Vands Dybde. Postbeforderens Uhr var standset paa 11. En av Rækkestenene paa Veien ved Ulykkestedet befantes udstødt.»

Karjol (Gigg) fra Lyngdal, ca. 1910.

De fleste av landets aviser publiserte denne eller en tilsvarende forkortet utgave om ulykken etter den vanlige klipp-og-lim metoden. Men en avis kunne fortelle en avvikende historie. I «Bergen Adressecontoirs Efterretninger» for 9. desember kunne avisen fortelle at de to på karjolen nok hadde vært i bedugget tilstand da de forlot Farsund. Det ble også funnet en brennevinsflaske i lommen på en av de omkomne. *«Desværre har nok Brændevinsdjævelen her været ude og krævet sine Ofre.»* To menn fra Hægebostad som hadde kjørt foran dem ned Aunevikbakkene hadde hørt ramling og et plask, men etter å ha snudd og lyst med lykter fant de ingenting.

I vår tid er denne historien fortalt på nett og i bøker. Det siteres her fra en av bøkene: «Høgt i svingen like innafor Aunevik, mellom Aunevik og Åmdalsstronda, skjedde det et postran 24. november 1881. Postføreren og en nabo satt på karjolen. I Farsund ba

en mystisk tredjeperson om å få sitte på. Brått fikk han det innfall at han ville hoppe av fordi han *«hadde glemt noe»*. I den fæle kleiva mellom Aunevik og Åmdalsstronda hoppa to menn fram bak en stein og ville gripe fatt i hesten. Hesten skvatt til, steile, ramlå utfor vegen og ned i fjorden og dro med seg både karjolen og postføreren.

Samme kveld dukka det opp to menn hos lensmannen og meldte fra om postranet. De var fra de indre bygder, Hægebostad eller der omkring. Lensmannen undersøkte åstedet. Postføreren blei funnet drukna, fastspent i karjolen nede i Lyngdalsfjorden. Den lå på grunt vann utpå kanten av brådjupet. Naboen blei også funnet. Hesten ble funnet helt inne på Kråviksanden. Den hadde svømt og dratt med seg de avbrukne skjækene, men hadde druknet av utmattelse.

Lensmannen greide aldri å oppklare ranet. Etter hvert breidde det seg ei uhyggestemning blant bygdefolk. I mørke kvelder skyndte folk seg folk seg fordi åstedet, og barna var livredde. Det utviklet seg en skikk at vegfarende bukka eller tok av seg hatten når de gikk forbi det uhyggelige åstedet. Derfor ble åstedet kalt Bukkesteinen. Åra gikk, og seinere ble Bukkesteinen sprengt bort under veganlegg. Den sto i yttersida av svingen straks aust for Aunevik.

Mange år senere blei en mann i Amerika dømt til døden i den elektriske stol. Han hadde kommet på skråplanet. Før han satte seg i stolen, ville han lette samvittigheta si med å tilstå en forbrytelse han hadde gjort i Norge. *«Det var jeg og kameraten min som ville rane posten mellom Farsund og Lyngdal. Postføreren drukna. Naboen til postføreren overlevde til å begynne med, fordi han ble slengt av karjolen da hesten steilte, men vi gjorde kort prosess med han og kasta han på sjøen så han ikke skulle vitne mot oss.»* En mann fra Aunevik i Lyngdal leste dette i amerikanske aviser og kjente igjen historia.»

Farsund og Lyngdalsfjorden. Foto Mittet

Det spriker mellom avisreferatene fra 1881 og nåtidens fortellinger. For å ta det punkt for punkt:

Utsagn: I Farsund ba en mystisk tredje person om å få sitte på. Brått fikk han det innfall at han ville hoppe av fordi han «*hadde glemt noe*».

- Hvordan vet man det, de to andre var døde og kunne ikke vitne.

Utsagn: I den fæle kleiva mellom Aunevik og Åmdalsstronda hoppa to menn fram bak en stein og ville gripe fatt i hesten.

- Hvordan vet man dette, de to på karjolen var døde. Ingen vitner i 1881.

Utsagn: Vi gjorde kort prosess med han og kasta han på sjøen så han ikke skulle vitne mot oss.

- Kirkeboka for Lyngdal oppgir at gift gårdbruker Hans Gabriel Abrahamsen Rudjord og gift gårdmann Lars Mathias Olsen Rudjord «*kjørte ut for Veien og fant sin død i Lyngdalsfjorden*» Ingen skader på de omkomne ble oppgitt. Ingen merknader i kirkeboka 1881 om postran.

LYNGDAL PRESTEGÅRD.

Utsagn: Mange år senere blei en (nord)mann i Amerika dømt til døden i den elektriske stol.

- Den 7. oktober 1894 kunne Stavanger Aftenblad melde at nordmannen John Hansen var blitt henrettet i Astoria, Oregon for drap på sin kone. En mail til Clatsop County Historical Society ga som svar at John Hansen var finsk. «*The neighbors thought he was a nice guy, but liked to drink*».

- Den elektriske stol ble første gang benyttet i New York i 1890. Den eneste norsk-amerikaner som ble henrettet i den elektriske stol var Ludvig Halvorsen Lee i

1928. Han var bygningsssnekker fra Aurskog, født i 1890 og emigrerte i 1922. Han ble dømt for drap på fire kvinner i Brooklyn. Saken ble utførlig referert i norske og norsk-amerikanske aviser.

Utsagn: Samme kveld (torsdag) dukka det opp to menn hos lensmannen og meldte fra om postranet. Lensmannen undersøkte åstedet.

- Fredag formiddag oppdaget et fruentimmer at en hest lå og fløt i sjøen og underrettet folk.

- De to mennene fra Hægebostad som hadde hørt støy i Aunevikbakkene og forgjeves undersøkt forholdet, hadde nok meldt seg for lensmannen etter at ulykken var blitt kjent, men neppe torsdag kveld.

Utsagn: Hesten ble funnet helt inne på Kråviksanden. Den hadde svømt og dratt med seg de avbrukne skjækene, men hadde druknet av utmattelse.

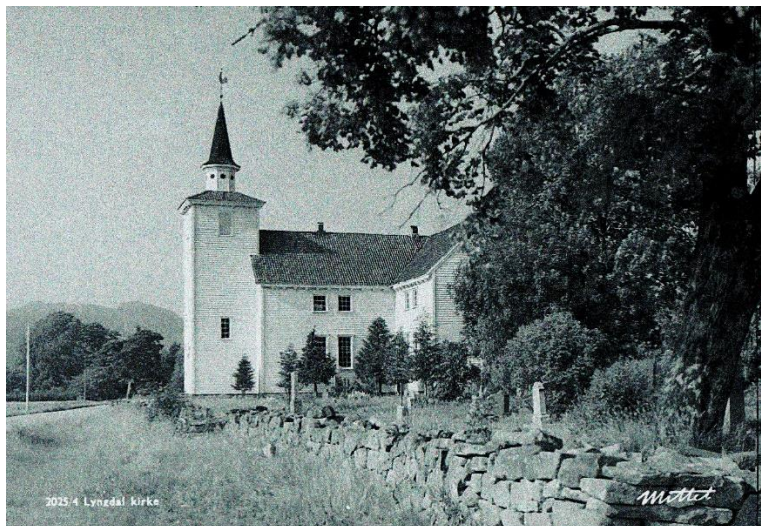
- Fruentimmeret fant hesten druknet der hvor den hadde kjørt utfor med karjol og postveske.

Utsagn: En mann fra Aunevik i Lyngdal leste dette i amerikanske aviser og kjente igjen historia.

- Henrettelse av en norsk-amerikaner ville ha gitt stor spalteplass både i de mange norske avisene i USA og her hjemme slik tilfellet var i 1928. En henvendelse til det

norsk-amerikanske museet Vesterheim i Decorah og slektninger innen rettsvesenet «over there» har ikke gitt resultater. Heller ikke en etterlysning på Digitalarkivet i august 2013 ga noe svar på om historien fra Lyngdalsfjorden var referert i amerikanske aviser.

Så vi kaller det en vandrehistorie.

Lyngdal kirke. Foto Mittet

Kilder:

Hans Berrum: «Norges Posthistorie 1720-1814»

Postmuseet. Postdatabasen Farsund og Lyngdal.

Stavanger Amtstidende og Adresseavis: 28., 29. og 30. november 1881

Fædrelandet (etter Flekkefjord Budstikke): 7. desember 1881

Bergen Adressecontoirs Efterretninger: 2., 9. og 14. desember 1881

Kirkebok for Lyngdal, begravete 1881

Stavanger Aftenblad: 10. juli 1894

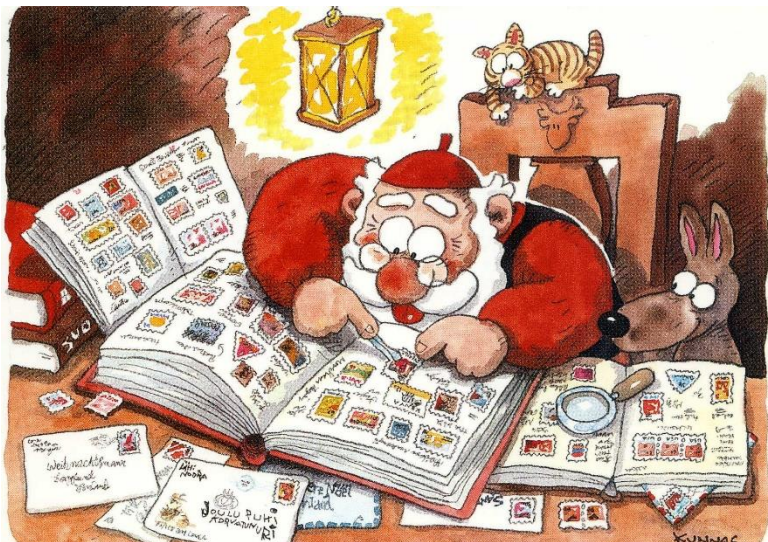
Torfinn Normann Hageland: «Gamle veger i Vest-Agder» (2000)

Sigurd Eikeland: «Lyngdal. Fra istid til nåtid» (1981)

www.fleseland.com: «Historier fra Lyngdal»

Nordisk Tidende: 5. oktober 1928

Og så får vi håpe at nissen
finner noe bra til oss i år.

HUSK KONTIGENTEN

Kr. 400,- til konto: 3070.20.36611

Ikke glem Navn, Adresse og telefon

*Redaksjonen og styret ønsker alle en riktig
God Jul og Godt Nyttår*

